

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2022-2023 IV/I семестр
-----------------------------	-----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	---------------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Трудове навчання з практикумом
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	013 Початкова освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	<p>Тип дисципліни: обов'язкова</p> <p>Кількість кредитів: 5</p> <p>Лекції: 22</p> <p>Семінарські/практичні заняття: 28</p> <p>Лабораторні заняття: -</p> <p>Самостійна робота: 100</p> <p>Вид контролю: іспит</p>
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	<p>Тягур Василь Михайлович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології;</p> <p>E-mail: tyahur.laszlo@kmf.org.ua</p> <p>Габода Єва Бейлівна, старший викладач кафедри педагогіки та психології</p> <p>E-mail: gaboda.eva@kmf.org.ua</p>
Пререквізити навчальної дисципліни	Фізика, хімія, основи природознавства, безпека життєдіяльності, сучасні інформаційні технології в освіті
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	<p style="text-align: center;"><i>Анотація</i></p> <p>Розвиток освіти України ставить перед закладами вищої освіти ряд важливих завдань і зумовлює певні зміни в організації та змісті праці вчителя, пошуки новітніх технологій навчання, що у свою чергу висуває нові вимоги до фахової підготовки вчителів початкової школи. Курс «Трудове навчання з практикумом» має чітку професійну спрямованість і покликаний забезпечити високий теоретичний та практичний рівень знань здобувачів з основ дизайну і технологій у початкових класах, що забезпечать майбутнім учителям</p>

самостійність у роботі, сприятиме вихованню інтересу до творчої педагогічної діяльності.

Мета дисципліни

Мета вивчення нормативної навчальної дисципліни «Трудове навчання з практикумом (Дизайн і технології (інтегрований курс технологічної освітньої галузі) з практикумом)» – формування у здобувачів вищої освіти навичок оволодіння сукупністю знань про матеріали їх властивості технологію виробництва та обробки і умінь у галузі технології, у предметно-перетворювальній, конструкторській та конструктивно-художній діяльності на основі навичок самостійного планування послідовності трудових дій, створення компетентнісної бази для застосовування отриманих знань у практиці Нової української школи, що забезпечить успішне опанування учнями технологій основної школи та здобуття основ професійної освіти з метою підготовки до вибору майбутньої професії.

Завдання курсу:

- розкрити психолого-педагогічні основи методики трудового навчання молодших школярів;
- ознайомити студентів з сучасними програмами і навчальними посібниками з трудового навчання молодших школярів;
- ознайомити студентів з сучасними вимогами до уроку трудового навчання;
- дати студентам знання основних принципів, методів і прийомів навчально-виховної роботи з молодшими школярами на уроках трудового навчання в процесі гурткової роботи;
- сприяти розвитку художньо-творчих особливостей студентів і дати їм необхідні практичні знання, вміння та навички для виконання творчих робіт з молодшими школярами;
- сприяти формуванню педагогічних здібностей студентів і дати їм необхідні знання, вміння і навички для успішної педагогічної діяльності (знання структури уроку трудового навчання, вміння складати плани-конспекти уроків, виконання наочних посібників та інших дидактичних матеріалів);
- сприяти формуванню творчого підходу до навчального процесу, спрямованого на підвищення його ефективності;
- навчити основним формам та методам виготовлення різних творчих навчальних виробів та навчально-наочних посібників;
- сформулювати уявлення про гармонійну єдність світу і про місце в ньому людини з її штучно створеним предметним середовищем;
- удосконалювати практичні навички, розвиток руки, окоміру та інших якостей особистості при використанні різних прийомів трудового навчання;
- збагатити і уточнити словниковий запас, вміння застосовувати основні терміни і поняття, що вводяться на уроках праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- різні підходи до організації трудового навчання в історії розвитку педагогічної науки і практики;
- психологічні і дидактичні основи предметно-практичної діяльності і представляти її роль в загальному розвитку особистості дитини молодшого шкільного віку;
- психологічні особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку; - основи технологічної культури;
- основи художньої творчості;
- основи художнього конструювання;
- основи різних навчальних дисциплін: математики (геометрії), української мови, образотворчого мистецтва, креслення, світової художньої культури, історії, різних фізичних процесів і явищ навколишнього світу;
- особливості різних програм з трудового навчання для початкової школи;
- методику підготовки і проведення уроків трудового навчання в початкових класах;
- предметний зміст курсу «Трудове навчання» в початкових класах як засобу розвитку творчо активної особистості школяра;
- методику організації позакласної роботи з молодшими школярами з трудового навчання й виховання;
- правила техніки безпеки;
- технологію обробки різних матеріалів;
- основи формоутворення і композиції в художньому конструюванні;

студент повинен **вміти:**

- проектувати, планувати і здійснювати цілісний педагогічний процес на основі аналізу і оцінки досягнутого рівня розвитку, освіченості та вихованості дітей;
- організовувати методично обґрунтований педагогічний процес формування знань, умінь і навичок з трудового навчання і виховання;
- розвивати і активізувати інтелектуальну діяльність та індивідуальні здібності дітей;
- користуватися технічними засобами та комп'ютерними технологіями;
- створювати і підтримувати мікроклімат, що сприяє досягненню завдань навчання, виховання і розвитку особистості;
- розробляти структуру уроку праці;
- самостійно вибирати методи, форми та засоби навчання для конкретних уроків праці;
- організовувати освоєння учнями надбань культури та мистецтва;
- визначати ступінь і глибину засвоєння молодшими школярами програмового матеріалу, виявляти їх індивідуальні особливості;

- відбирати оптимальні прийоми навчання і виховання, що забезпечують ефективну навчальну діяльність, активність, творчу самостійність, пізнавальний інтерес учнів;
- організовувати індивідуальну діяльність і творчу взаємодію молодших школярів на уроці, формувати в них навички культурної поведінки і гуманні взаємини;
- включати молодших школярів в посильну суспільно корисну працю, формувати культуру взаємодії з навколишнім природним середовищем, гігієнічну культуру, культуру ставлення до власного здоров'я;
- аналізувати зміст програм і підручників, вносити зміни в зміст досліджуваного матеріалу, добирати й розробляти дидактичний матеріал;
- аналізувати та оцінювати результати власної педагогічної діяльності та вносити необхідні корективи;
- втілити ідею, творчий задум власної роботи і роботи дітей;
- складати різні композиції, враховувати побудови композиції, оцінювати образність і виразність роботи учнів початкових класів;
- оцінювати правильність зображення, грамотність передачі пропорцій зображуваного предмета або композиції; володіти навичками:
- усіма практичними вміннями і технологіями, яким будуть навчатися діти молодшого шкільного віку;
- необхідними навичками використання різних матеріалів і інструментів у творчих роботах на уроках праці;
- прийомами активізації творчих здібностей молодших школярів на уроках трудового навчання; - системою знань про основні якості творчого мислення і способи їх діагностики у молодших школярів;
- всілякими практичними прийомами художньої діяльності; - методами організації диференційованого підходу до навчання та виховання дітей у системі художньо-конструкторської діяльності;
- володіти системою умінь формування у молодших школярів цілісного уявлення про навколишній світ, загальнолюдських моральних цінностях, природних явищах і суспільних процесах.

Основні теми дисципліни:

- Тема 1. Зміст і завдання трудового навчання молодших школярів
- Тема 2. Науково-методичний аналіз Державного стандарту загальної середньої освіти, Програм та підручників з Трудового навчання для учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів
- Тема 3. Підготовка вчителя до уроку трудового навчання. Технологічна компетентність майбутніх учителів початкової школи.
- Тема 4. Методичні розробки календарно-тематичного плану уроку, позакласного заняття з трудового навчання за календарно-тематичним планом

	<p>Тема 5. Методика вивчення елементів графічної грамоти</p> <p>Тема 6. Методика обробки паперу і картону. Конструювання виробів з паперу і картону</p> <p>Тема 7. Конструювання і виготовлення виробів з текстильних матеріалів</p> <p>Тема 8. Художні вироби з природних матеріалів</p> <p>Тема 9. Конструювання виробів з різних матеріалів</p>																																
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Трудове навчання з практикумом (Дизайн і технології (інтегрований курс технологічної освітньої галузі) з практикумом)» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" data-bbox="603 763 1433 1720"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0–34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> <tr> <td>0–34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Реалізація системи контролю передбачає оцінювання балами навчальної успішності студентів за технологією поточного модульного та підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання домашніх завдань; - аналіз опрацьованих першоджерел; - оцінка продуктів праці студентів; - тестування; - оцінка навчальних проектів; - експрес-контроль підготовки студентів до занять; 	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																													
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																														
90–100	A	відмінно	зараховано																														
82–89	B	добре																															
75–81	C																																
64–74	D	задовільно																															
60–63	E																																
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																														
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни																														
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни																														

	<p>- підсумковий зріз, аналіз навчальних досягнень.</p> <p>Семестр закінчується звітом, та семестр закінчується іспитом.</p> <p>Звіт та екзамен максимально оцінюються в 40-40 балів.</p> <p>Підсумкові модульні роботи оцінюються по 10 балів кожна.</p> <p>Детальне опрацювання та викладення тем практичних занять оцінюється по 5 балів.</p> <p>20-20 балів можна набрати, підготувавши індивідуальні завдання та посилаючись на них.</p> <p>Загалом – 100 балів.</p> <p>До екзамену допускаються студенти, які відвідували лекційні та практичні заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Трудове навчання з практикумом (Дизайн і технології (інтегрований курс технологічної освітньої галузі) з практикумом)» застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат, есе; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.
<p>Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ</p> <p>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p> <p>Методичне забезпечення</p> <ul style="list-style-type: none"> - підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; - плани-конспекти лекцій, практичних занять; - індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; - мультимедійні презентації до навчальних занять; навчальні відеофільми, відеофрагменти уроків, виховних заходів у закладах освіти; - комп'ютер, проектор, презентація Power-point, навчальні фільми, ілюстративний матеріал; - освітні програми;

	<ul style="list-style-type: none"> - інструменти, матеріали, пристрої та приладдя для практичних занять; - спеціально обладнаний клас: заняття проводяться в спеціальному класі (згідно з розкладом); - інструменти та матеріали для практичної роботи відповідно до вимог даного уроку.
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	<p><i>Нормативно-правова база</i> (Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України)</p> <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрусенко І. В., Котелянець Н. В., Агеєва О. В. Робочий зошит «Я досліджую світ»: кейсбук до інтегрованого курсу для 1 кл. закл. загальн. серед. освіти. К. : Грамота, 2018. 48 с. 2. Бровченко А. В. «Я досліджую світ»: альбом: (технологічна освітня галузь) для 1 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Генеза, 2018. 64 с. 3. Будна Н. О. Альбом з Технологій до всіх підручників. НУШ 1 клас. Тернопіль : Богдан, 2020. 64 с. 4. Веремійчик І. М. Методика трудового навчання в початковій школі. Навч. посіб. Тернопіль: Мальва-ООО, 2009. 276 с. 5. Веремійчик І. М. Трудове навчання “Початкова школа “№2/2003 6. Веремійчик І. М. Трудове навчання і художня праця як основа політехнічної творчості “Початкова школа “№4/2004 7. Гуцан Л. Автентична основа трудового виховання молодших школярів “Початкова школа “№7/2004 8. Дизайн і технології. 1 клас: навчально-методичний посібник для вчителя /Т.С. Мачача, Т. В. Стрижова, С. А. Собецька, Н. М. Оголюк. К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. 64 с. 9. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с. 10. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с. 11. Жаркова І. Календарне планування (відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савчено) 1 клас (II семестр). Тернопіль : Підручники і посібники, 2019. 80 с. 12. Зінюк І. С. Технології та дизайн на основі LEGO. Зошити (НУШ) 1 клас. К. : Освіта, 2020. 80 с. 13. Кононюк А. Умійко. Альбом-посібник з Дизайну та технологій до підручника Бібік Н. НУШ 1 клас. Тернопіль : Підручники і посібники, 2019. 80 с. 14. Мачача Т. С. Дизайн і технології. 1 клас. Навчальний посібник-альбом. К. : Освіта, 2019. 96 с. 15. Назаренко А. А., Хорунжий В. І. Умілі ручки. 1 клас. Дизайн і технології. Я досліджую світ. Тернопіль : Ранок, 2018. 80 с. 16. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні

рекомендації «Безмежний світ гри з LEGO®» / О. Ю. Рома, В. Ю. Близнюк, О. П. Борук. The LEGO® Foundation, 2016. 140 с. [електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nvinternat.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/%D0%9B%D0%95%D0%93%D0%9E.Pdf>

17. Тименко В.П. Денисенко Л. Трудове навчання “Початкова школа “№2/2003
18. Тименко В.П. Художня праця “Початкова школа”№1-2/2003
19. Федорова Л. Г. Методика трудового навчання з практикумом. Методичні рекомендації. Кривий Ріг, 2016. 100 с.
20. Хорунжий В. І. Альбом з дизайну і технологій до всіх підручників. 1 клас. Тернопіль : Богдан, 2020. 56 с.
21. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник /Упорядник О. Рома. The LEGO® Foundation, 2018. 32 с. [електронний ресурс]. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1p_bXg02RurCcWcPdmcohUhdpbOV54VRb/view
22. Bertényi – dr. Német Ferenc – Szilágyi Béla (1995): Technika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
23. В. Werstroch Ilona (1989): Ügyes kezek I-II. Tankönyvkiadó, Bp.
24. D. Nanszák Tímea (szerk. 2000): Játékszertár. Tóth Könyvkereskedés és Kiadó KFT, Debrecen
- Gajdos László – Vas Miklós: A technika tanítása I. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
23. Kálovics Magda (1977): Ötlettár kézimunkázó kicsiknek, nagyoknak. Tankönyvkiadó, Bp.
24. Kővári Istvánné (2001): Technika életvitel kézikönyv. 1-2. osztály tanítói számára. Apáczai Kiadó, Bp.
25. Lénárd Gábor: Természet – játék – tapasztalat. Magyar Néprajz VII. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp. 1990
26. Marék Veronika (1982): Jó játék a papír, filc. Móra Könyvkiadó, Bp.
27. Mikulka Ferenc (2002): Színes ötletek – sorozat: „Csomózott karkötők”. Cser Kiadó, Bp.
28. Szandi Györgyné (1992): Ötlettár kézügyesség fejlesztéséhez. Pauz Kiadó, Celldömölk
29. Szabó Béláné (2001): Színes ötletek – sorozat: „Csuhe babák” Cser Kiadó, Bp.
30. Szóda Ferenc (1995): Technika tantárgypedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.), зі змінами 2019 р. Про вищу освіту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Державний стандарт початкової освіти (2018 р.) / Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/prozatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>

3. Концепція «Нова українська школа» (2016 р.) /Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Концепція розвитку педагогічної освіти (2018 р.) / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konserciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
5. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій [електронний ресурс]. - Режим доступу до документа: <http://www.info-library.com.ua/books-text-6601.html>
6. Balla Sándor, Dr. Bán Krisztián, Dr. Lovas Andtal, Szabó Attila. Anyagismeret. Bödök Zsigmond: Magyar feltalálók a közlekedés történetében. <http://mek.oszk.hu/08500/08547/08547.pdf>
7. Dr. Gécsi Laskai Judit: Kézművesség. A technika és életvitel tantárgy kiegészítő jegyzete. ELTE TÓK, Bp. 2015. http://tamop2014.tok.elte.hu/dok/szakmai_anyagok/tp_modszertani_anyagok/Geczi_Laskai_Judit_2015_Kezmuvesseg.pdf
8. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 1-4 класів (Міністерство освіти і науки України, Офіційний веб-сайт) http://old.mon.gov.ua/images/files/navchalni_programu/2012/ukr/11_trudove.pdf
9. Аналіз програми з трудового навчання 1-4 класів
10. <http://www.startpedagogika.com/sotems-1459-1.html>